

holland festival '70

programma

33

Metropole Orkest
Jenny Arean
Adèle Bloemendaal
Gerard Cox
Frans Halsema

Music hall

Rotterdam	De Doelen	26 juni	20.15 uur
Scheveningen	Circustheater	27 juni	20.15 uur
Amsterdam	Concertgebouw	28 juni	20.15 uur

Music hall

Het Metropole Orkest

onder leiding van

Dolf van der Linden

concerteert

en begeleidt

Jenny Arean

Adèle Bloemendaal

Gerard Cox

Frans Halsema

in vier

'tours de chant'

Artistieke leiding: Rob Touber

programma

Metropole Orkest

Gerard Cox

Adèle Bloemendaal

pauze

Jenny Arean

Frans Halsema

finale

Rotterdam	De Doelen	26 juni	20.15 uur
Scheveningen	Circustheater	27 juni	20.15 uur
Amsterdam	Concertgebouw	28 juni	20.15 uur

In dit programma zijn een aantal opdrachten aan componisten en tekstschrijvers verwerkt, die het Holland Festival heeft kunnen geven met medewerking van de Stichting Cultuurfonds BUMA.

Het programma in Rotterdam wordt voor latere uitzending door de VARA-televisie geregistreerd. Het programma in Amsterdam wordt rechtstreeks in het NOS-radioprogramma uitgezonden en zal in verband hiermee even voor 20.30 uur beginnen.

tours de chant

Gerard Cox

zingt een keus uit

Emancipatie

La belle Americaine

Marie A.

't Is mal en toch

Kleine Anita

Monarchie Stomp

Lege Buik

Broekje in de branding

Adèle Bloemendaal

zingt een keus uit

There'll never be another you

Mijn beste vriend

Recht naar de kroegen

Afscheidsbrief van een lelijk meisje

Malle Babbe

Huwelijkszwendelaar

Na de seksuele revolutie

Jenny Arean

zingt een keus uit

Bedstee langs het IJ

Denn wovon lebt der Mensch

My House

All together

Mannen te koop

Geen interesse, meneer Kerk

Frans Halsema

zingt een keus uit

Ik ben nou nog springlevend

Kinderen

Zondagmiddag Buitenveldert

Soms, in de nacht

Kabouter-tango

Sandra

Showtime in Holland

Gerard Cox/Rogier van Otterloo

Guus Vleugel/Ruud Bos

Jaap van de Merwe/Bertolt Brecht/

Rogier van Otterloo

Louis Davids

Jules de Corte/opdracht

Jaap van de Merwe

Jaap van de Merwe/Braziliaanse

folklore

Gerard Cox/Rogier van Otterloo

Gordon/Warren

Drs. P

François Villon/Jaap van de Merwe

Coos Speenhoff/Ruud Bos

Lennaert Nijgh/Boudewijn de

Groot/opdracht

Jaap van de Merwe

Guus Vleugel/Rogier van Otterloo

Jaap van de Merwe/opdracht

tweede finale 'Dreigroschen Oper'

Bertolt Brecht/Jaap van de Merwe/

Kurt Weill

popgroep 'Déjà Vu'

Ben Rowold

Jelle de Vries

Jaap van de Merwe

J. P. Ferland/Ernst van Altena

Michel van der Plas/Frans Halsema/

T. Adolfson

Michel van der Plas/Frans Halsema/

Harry Bannink

Michel van der Plas/Frans Halsema/

Rogier van Otterloo

Michel van der Plas/Frans Halsema/

Harry Bannink

Michel van der Plas/Rogier van

Otterloo

Michel van der Plas/Frans Halsema

Music hall

Inleiding

Het verschijnsel, dat de Fransen met veel begrip voor krachtsinspanning 'tour de chant' noemen, heeft het Nederlandse publiek pas laat kunnen overerven. Terwijl Frankrijk al decennia in drommen naar chansontempels als Bobino en Olympia trekt om coryfeeën als Brassens en Aznavour te horen, lukte het in Nederland tot voor kort eigenlijk geen enkele artiest met alleen liedjes en helemaal in z'n eentje achter de microfoon een zaal te boeien.

Was het Toon Hermans, die het spits afbeet en kans zag de eerste aarzelenden over de drempel te lokken? Of maakte de televisie het publiek duidelijk dat één artiest met een zorgvuldig gekozen repertoire niet altijd 'zo kaal' en 'arremoeig' hoeft te zijn, maar juist door die sobere directheid kan biologeren en fascineren . . . ?

In elk geval blijken de 'one-man-shows' de laatste jaren beter de stormen van hoge belastingen, produktiekosten en concurrenten als bioscoop en tv te kunnen doorstaan.

Voor de artiest is zo'n tour de chant behalve een 'tour de force' ook een uitdaging en een droom, want er bestaat geen manier waarop zijn kwaliteiten beter tot hun recht komen. Geen balletten, kostuums of decors leiden de aandacht van hem af. Hij heeft een publiek dat alleen voor hém komt om zich te laten boeien . . . of te vervelen.

Daarmee is de tour de chant een theatervorm geworden, die de hoogste eisen aan de artiest stelt en alleszins een plaats in het Holland Festival verdient. Om die reden begon het festival vorig jaar met 'Music Hall', waarin Jasperina de Jong, Liesbeth List en Ramses Shaffy in hun speciale tours de chant optreden, begeleid door het fameuze Metropole Orkest onder leiding van Dolf van der Linden. Dit jaar heeft het festival ondergetekende met de artistieke leiding belast om met en voor de optredenden te komen tot de sterkst mogelijke combinatie van presentatie en repertoire-keuze.

Rob Touber

Rob Touber

Rob Touber – eens van de Kees Boekeschool verwijderd wegens 'provoocerende opvoeringen' – heeft zijn succes bereikt via uiterst onorthodoxe omwegen . . . Op zeventienjarige leeftijd weggelopen van huis, verdiende hij jaren zijn brood met figureren in Franse films. Daar de ticket Parijs-Hollywood hem onbereikbaar ver leek, koos hij toch maar voor een carrière als zanger. Na meegewerkt te hebben aan het Knokke Festival, reisde hij jarenlang met een tour de chant door Europa . . . , om tenslotte zijn geluk als journalist te proberen. Na een korte verbintenis als televisie-redacteur van het Algemeen Handelsblad, werd hij redacteur van het blad TeleVizier, waar hij jarenlang de woede van televisiesectiehoofden wekte door zijn ongezouten kritieken. Twee van die gekwelde televisiefunctionarissen – Warry van Kampen en Arie Kleywegt van de VPRO om precies te zijn – daagden hem uit 'het dan maar eens beter te doen'. Dat was vier jaar geleden. Sindsdien ontwikkelde Rob Touber zich tot één van de bekendste televisieregisseurs en bovendien – wat hij zelf belangrijker acht – tot een veelgevraagd producer voor tv en grammofoonplaat.

Hij maakte shows en platen met Gerard Cox, Adèle Bloemendaal, Jenny

holland festival '70

Arean, Lia Dorana, Wim Sonneveld, Willem Nijholt, Hetty Blok, Wim Kan, Ina van Faassen en vele anderen. Zijn televisiecabarets – waaronder het succesvolle 'Dagboek van een Oproerkraaier' – tonen dat hij niet alleen voor het 'grote showwerk' belangstelling heeft, maar ook voor produkties, waarbij het accent meer of uitsluitend op de tekst ligt. Voor artiesten is hij voornamelijk 'die regisseur, die zich met alles bezighoudt', want hij rekent niet alleen de shots, belichting, decors, interpretatie, orkestratie en repertoirekeuze tot zijn taak, maar ook de kleding en make-up. Tot zijn 'afnemers' behoren het volgend seizoen de VARA, AVRO, VPRO, TROS en KRO, terwijl bovendien grammofoonplaten op de markt zullen verschijnen, die hij produceerde met Gerard Cox, Hetty Blok, de beste liedjes van Jaap van de Merwe en de hoogtepunten uit het 'Dagboek van een oproerkraaier'.

Music hall

Dolf van der Linden

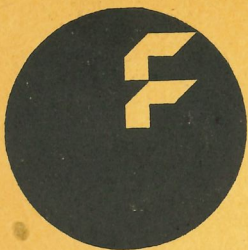
Dolf van der Linden, als ervaren dirigent een vertrouwde verschijning bij vele bijzondere gebeurtenissen in de wereld van de lichte muziek, werd op 22 juni 1915 in Vlaardingen geboren. Hij studeerde onder andere bij Jules Zagwijn en werd in 1945 benoemd tot vaste dirigent van het Metropole Orkest van de Nederlandse Radio Unie. Dolf van der Linden ontvangt veel uitnodigingen voor gastdirecties in het buitenland en heeft enkele maanden als orkestpedagoog bij Kol Israel in Jeruzalem gewerkt. Hij dirigeerde ook symfonische orkesten, zoals het Noordelijk Filharmonisch Orkest, het Noordhollands Filharmonisch Orkest en het Concertgebouworkest in programma's van lichte muziek. Dolf van der Linden is componist van filmmuziek en van lichte orkestwerkjes, die over de gehele wereld worden gespeeld. In het Holland Festival 1969 leidde hij met veel succes de eerste afleveringen van 'Music-Hall'.

Het Metropole Orkest bestaat uit 44 musici; het werd bij de oprichting van de Nederlandse Radio Unie gesticht als een van de vijf orkesten in het totale NRU-apparaat. De bezetting is als volgt: twee fluiten, hobo, vijf saxofoons/klarinetten, hoorn, vier trompetten, drie trombones, tuba, piano, gitaar, slagwerk, harp en een 23 man sterke strijkerssectie. Het Metropole Orkest verzorgt jaarlijks een groot aantal opnamen en uitzendingen voor de omroepverenigingen en het eigen NOS-programma, zowel voor radio als televisie. Herhaaldelijk concerteert het Metropole Orkest in het openbaar. Arrangeurs en solisten van velerlei huize treden voor of met het orkest op. De meeste concerten worden geleid door Dolf van der Linden. Tot de gastdirigenten behoorden onder meer Frank Chacksfield, Roger Roger, Malcolm Lockyer en Robert Farnon. Dirigent en orkest streven door repertoire-keus en hoog uitvoeringsgehalte naar inniger relaties tussen de lichte en de ernstige muziek.

Jenny Arean

Jenny Arean heeft jaren geleden gekozen voor een wat moeilijker weg naar succes. . . Toen geheel televisiekijkend Nederland van de ene op de andere dag veroverd werd door dat beginnelingetje uit het cabaret van Wim Kan, met haar warmhartige en spontane interpretatie van hoofdrollen in televisiemusicals als 'Vadertje Langbeen', was er maar weinig nodig geweest om die plotselinge grote populariteit te cultiveren en stabiliseren. Maar Jenny wilde niet alleen en altijd het leuke spontane bakvissenwerk doen. Ze koos voor een moeilijker weg, die op de duur wellicht de resultaten zou opleveren, die beter met haar persoonlijke voorkeur strookten. Ze nam na enkele jaren ABC-cabaret een engagement als actrice aan bij het tegenwoordige Globe – dat destijds nog Ensemble heette – en ontwikkelde zich intussen ook in die sfeer tot een vakvrouw, waarop voor talloze premières gerekend wordt. Bij wijze van intermezzo liet ze in 'Anatevka' nog even zien dat ze de musical niét ontgroeid of verleerd was. . .

Vooral haar vertolkingen van Brecht-werk – 'Het leven van Bertolt Brecht', 'Mahagonny' – leverden haar stormen van enthousiasme op van de kant van pers en publiek. Ze heeft een kanjer van een stem, die ook op televisie – in eigen programma's met Rob Touber en in show-programma's als bij voorbeeld 'Zaterdagavond Akkoorden – tot de vaste troeven van tv-makers hoort. Ze is een emotionele vertolkster, die graag en met grote persoonlijke overtuiging ook in de teksten van haar repertoire van haar meningen blijk geeft. Dat blijkt ook uit haar gramfoonplaten, want behalve op eigen LP's, vinden we haar eveneens op platen met werk van auteurs als Jaap van de Merwe of sterk geëngageerde producties als 'Liedjes voor de Kerk'.

Adèle Bloemendaal

Adèle Bloemendaal werd in een goedgehartig Amsterdamse wijk geboren. Haar ontwikkeling als actrice en cabaretière begon pas enige tijd na het krijgen van nadat zij enkele jaren in de Verenigde Staten had gewoond en daar de smaak van modern progressief amusement te pakken had gekregen.

Adèle – die als zoveel theaterpersoonlijkheden vaak haar emotioneel- en privéleven net iets belangrijker acht dan de voor een carrière aanbevolen handigheid – wandelde na haar terugkomst op de thuisbasis Amsterdam door een fiks aantal engagements en schnabbels, die via de oudste theaterleermeester 'Praktijk' haar het vak onderwezen.

Zo trad ze op als actrice bij het kindertoneel van Arena, als cabaretière bij Jaap van de Merwe's Leidseplein Cabaret, bij Sieto Hoving, Lurelei, Ensemble, Max Tailleur en talloze andere werkgevers.

Haar ontwikkeling tot 'nationaal erkend groot talent' – u mag ook 'ster' zeggen – begon echter pas vier jaar geleden, toen de samenwerking met de debuterende tv-regisseur Rob Touber voor het eerst via een eigen show onder de titel 'Aaah-dèle!' vruchten afwierp.

Terwijl Adèle tot dat moment voornamelijk bekend stond als 'gekke meid' – profiterend van haar natuurlijk gevoel voor het absurde en komische – ontdekten vakkringen en publiek nu ook alle andere, wellicht minder in het oog springende maar vaak belangrijker kwaliteiten van haar talent en karakter; haar gevoel voor recht en onrecht maken haar geknipt voor wat we met een versleten term nog steeds 'geëngageerd' cabaret noemen.

Sindsdien hebben Rob en Adèle talloze shows gemaakt. Rob Touber kiest volledig haar repertoire (hun tweede LP 'Laat mij nu maar begaan' kreeg dit jaar een Edison) en hij is in alle artistieke zaken haar raadgever.

Adèle heeft een uiterst succesvol optreden in het cabaret 'Met blijdschap geven wij kennis' achter de rug en werd dit jaar ook bij het 'grootste' publiek bekend door haar creatie van Tante Door in de tv-serie 'Het schaap met de vijf poten'.

holland festival '70

Gerard Cox

Gerard Cox – jaren geleden op het nippertje ontsnapt aan een vermelding in de Geschiedenis Van Het Nederlands Kabaret als de Zingende Schoolmeester – heeft buiten zijn wil toch een etiket opgeplakt gekregen. Pers en publiek duwen hem van tijd tot tijd in de hoek van 'cynisch engagement'. Maar in feite is deze geboren en getogen Rotterdammer een vakman, die veel liever 'entertainer' genoemd zou willen worden. In onze jaren zijn die scherpafgebakende genreverdelingen onnodig en hij voelt evenveel voor de moderne Amerikaanse song en de lichtvoetigheid van zo'n ouderwets strohoed-op-oor Frans niemendalletje als voor zijn liederen 'Arme Ouwe' of 'Tango met God', die een enkele keer door critici voor hem als enig zalig-

Music hall

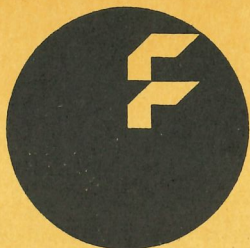
makend terrein genoemd worden. Van die veelzijdigheid in smaak en repertoirekeuze, heeft hij altijd blij gegeven, maar het is wellicht zijn relatief korte verbintenis als medewerker aan Lurelei geweest die hem voor het eerst in grotere kring bekendheid gaf en hem dat eenzijdige stempel opdrong. In elk geval blijkt ook uit zijn tv-shows met Rob Touber, dat hij stem en plastic heeft voor een veel wijder gamma van theater-mogelijkheden, die hij in zijn 'tour de chant' in 'Music Hall' dan ook zoveel mogelijk probeert uit te buiten. Gerard Cox gaat in het komend seizoen nog door met zijn en Frans Halsema's succesvolle 'Met blijdschap geven wij kennis...', terwijl hij bovendien met een serie eigen tv-shows start.

tours de chant

Frans Halsema

Frans Halsema is bekend om zijn aanstekelijke humor als cabaretier, maar de lyrische kwaliteiten van zijn stem maken hem ook tot een boeiende chansonnier van zowel het Nederlandse lied als songs uit de Engels-Amerikaanse sfeer. Een eerste eigen langspeelplaat met onder andere nummers uit bekende Amerikaanse musicals maakt dit overvloedig duidelijk. Frans Halsema is lange tijd verbonden geweest aan het Lurelei-cabaret, waar hij aanvankelijk een speciale plaats innam achter de piano als begeleider en als zanger van eigen bijdragen, zoals 'Thérèse, bibliothecaresse'. Hij is ook een vindingrijke 'gelegenheids-cabaretier', zoals onder meer bleek op de gedenkwaardige Boekenbal-avond waaraan hij de onverbiddelijke meezinger 'Mien, mag ik je titels even zien' bijdroeg. Een volgende grote stap in zijn carrière werd het cabaretprogramma 'Met blijdschap geven wij kennis', waarvan de (nu ongeveer 65.000) bezoekers zich met plezier een Halsema-nummer herinneren als 'Roept u maar I' Dit alles leidde naar een eigen televisie-show bij de KRO in

het afgelopen seizoen en naar het Holland Festival-optreden van vanavond met een tour de chant waarin onder meer het treffende 'Zondagmiddag Buitenveldert' is opgenomen. (Frans Halsema is onlangs verhuisd van Buitenveldert naar Amstelveen, buiten geluidsbereik van de bulderbaan en de in het lied repeterend dalende 'DC 9').

